دورنما

رویترز از فروپاشی عربستان می‌گوید
کنگره امریکا از تروریسم سعودی

صدای انتقاد غرب از آل‌سعود بلندتر می‌شود

خدمات بی‌شائبه آل‌سعود به غربی‌ها سبب نمی‌شود که آنها احساس کنند ریاض همیشه کارایی لازم را دارد. با روشن شدن اینکه تاریخ مصرف آل‌سعود برای غرب رو به اتمام است، رسانه‌ها و مقام‌های غربی به رغم دریافت دلارهای سعودی برخلاف مسیر چنددهه قبل صحبت از فروپاشی آن می‌کنند و علناً از تروریست بودن آن می‌گویند.

خبرگزاری رویترز در گزارشی به عزم «محمد بن‌سلمان» شاهزاده قدرتمند سعودی برای ایجاد اصلاحات اقتصادی و غیرنفتی کردن درآمدهای این کشور پرداخته و با ذکر دلایلی به این نتیجه رسیده که این کار می‌تواند به ازهم پاشیدن عربستان منجر شود. پادشاهی سعودی با تکیه بر توزیع پول نفت به صورتی اعانه‌وار توانسته قدرت را در این خاندان انحصاری کند، البته کاهش ۶۲ درصدی قیمت نفت نسبت به سال ۲۰۱۲، پادشاه سعودی را مجبور کرده که یارانه سوخت را که طبقه متوسط از آن بهره‌مند می‌شد، کاهش دهد. این ماجرا، ایجاد پشتیبانی برای حکومت را سخت‌تر می‌کند. در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد بودجه عربستان از محل فروش نفت تأمین می‌شود و شاهزاده «محمد بن‌سلمان» برنامه قطع وابستگی اقتصاد کشورش به نفت را کلید زده؛ طرحی که بناست در سال ۲۰۳۰ به بار بنشیند. این طرح تبعاتی خواهد داشت که می‌تواند موجب نامحبوب شدن اصلاحات اقتصادی در میان قشر فقیر بادیه‌نشین عربستان شود، البته اگر خاندان سعودی یک موجودیت متحد بود، این نارضایتی نمی‌توانست مشکل‌ساز باشد ولی این خاندان، از اختلافات آتی ایمن نخواهد بود. پس از مرگ شاه فعلی عربستان، تاج و تخت برای اولین بار به کسی می‌رسد که رابطه پدر و پسری مستقیم با ابن سعود ندارد، علاوه بر این، ظهور ناگهانی محمد بن سلمان که سکاندار این اصلاحات نیز هست، موجب نگرانی ولیعهد فعلی شده، بر تخت نشستن وی همچنین می‌تواند نفرت پسران پادشاهان قبلی که از مادر «سدیری» متولد نشده‌اند را برانگیزد.

■ بازگشت به دوران چندپارگی

رویترز می‌افزاید: اختلاف بر سر جانشینی چیز بی‌سابقه‌ای در تاریخچه خاندان آل‌سعود نیست. در سال ۱۹۶۴ بود که همین خاندان، پسر ابن‌سعود را از تخت پادشاهی به زیر کشیده و شاه فیصل اصلاح‌گر اتر را جانشین کرد. فیصل با اصلاحات اقتصادی کشورش را مدرن و برده‌داری را نیز لغو کرد ولی پایان کار وی پایانی خونین بود آنگاه که در سال ۱۹۷۵ ترور شد. به نوشته این خبرگزاری انگلیسی خاندان پادشاهی پیمانی نانوشته با وهابیت دارد و بدون حمایت علمای وهابی، ابن‌سعود برای ایجاد اتحاد درون کشور مشکل داشت و جانشینانش هم شاید کلاً کنترل کشور را از دست می‌دادند اما همین وهابیت که اغلب پایه بسط افراط گرایی مذهبی و تفرقه قومی بود، شاید بزرگ‌ترین مانع ریاض برای صلح با ایران و اسلام شیعی و اجرای اصلاحات اجتماعی واقعی است. بدون ایجاد تغییرات عمده همچون برابری حقوق زنان و مردان و مدرن‌سازی قوانین سختگیرانه مذهبی، پایدار ماندن اصلاحات اقتصادی خیلی محتمل نیست. در نهایت رویترز نوشته است: حتی شاید پادشاهی سعودی به چندین تکه تقسیم شود؛ تکه‌هایی که هرکدام تحت حاکمیت یکی از جنگ‌سالاران خواهد بود و تاریخ عربستان به پیش از دورانی که ابن‌سعود آن را متحد کرد، بازمی‌گردد.

■ کنگره: عربستان بذر ترور می‌پاشد

قانونگذاران یکی از کمیته‌های مجلس نمایندگان امریکا در خلال یک نشست استماع با حضور خانواده‌های قربانیان ۱۱ سپتامبر از عربستان سعودی به دلیل تروریسم‌پروری در سطح جهان انتقاد کردند. گزارش پایگاه «هیل» حاکی است انتقادات تند این قانونگذاران در خلال نشست کمیته فرعی «تروریسم، منع اشاعه و بازرگانی» از کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان می‌تواند نشانه‌ای از آمادگی آنها برای تصویب طرحی برای افشای نقش عربستان در حوادث ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ در هفته آینده باشد. «تد پو»، نماینده جمهوریخواه در خلال این نشست گفت: «اگر نشان داده شود یک کشور خارجی - هر کشوری که باشد - از حمله تروریستی در خاک امریکا حمایت کرده است، قربانیان و خانواده‌های آنها باید بتوانند آن کشور را تحت تعقیب قرار دهند، فرقی نمی‌کند که چه کسی است.» «براد شرمن»، نماینده دموکرات گفت: «چیزی که من را نگران می‌کند این است که دولت سعودی به سمت ما می‌آید و می‌گوید که شما دوست ما هستید و باید از ما در برابر این قانون محافظت کنید و در همان حال، آنها هر روزه از مبلغان وهابی دفاع می‌کنند که نه تنها روش‌های مذهبی ارتدوکس بلکه خشونت و قتل افراد مخالفشان را تبلیغ می‌کنند.» وی افزود: «وقت آن است که عربستان شفافیت به خرج بدهد. آنها نمی‌توانند بگویند که از تروریسم حمایت نمی‌کنند. همه کاری که آنها انجام می‌دهند این است که سالانه صدها میلیون دلار به کسانی می‌دهند که در سرتاسر جهان بذرهای تروریسم می‌پاشند.» جلسه استماع روز سه‌شنبه مجلس نمایندگان اولین نشست این مجلس بعد از اقدام مجلس سنا در تصویب طرح شکایت از عربستان به دلیل حمایت از حملات ۱۱ سپتامبر بود. کاخ سفید گفته که این طرح را وتو خواهد کرد، اما به نوشته هیل، نمایندگان حاضر در جلسه کمیته فرعی مجلس گفتند که برای تصویب طرح مورد نظر مصمم هستند و توجهی به تهدید کاخ سفید ندارند.

اخبار کوتاه

■ امریکا نگران فروش سیستم‌های اتمی به پاکستان

مقام‌های ارشد دولت امریکا به دولت چین نسبت به فروش و تأمین سیستم‌های فوق حساس تسلیحات اتمی به پاکستان که می‌تواند تهدیدی علیه امنیت ملی امریکا و سایر کشورها چون هند باشد، هشدار داده‌اند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آسیا، اعضای کنگره امریکا گفته‌اند که به شدت نسبت به تأمین این سیستم برای پاکستان از سوی چین نگران هستند چون تهدیدی علیه امنیت ملی امریکا و هند است. اعضای کنگره امریکا نگران این مسئله هستند که تأمین چنین سیستمی برای اسلام‌آباد قدرت این کشور را برای حمله به هر نقطه از جنوب آسیا چون افغانستان و هند افزایش دهد.

■ پکن خارطوم را هم اتمی می‌کند

پکن و خارطوم توافقنامه‌ای را برای ساخت نخستین رآکتور اتمی در شرق این کشور آفریقایی امضا کردند. به گزارش ایسنا به نقل از وب سایت خبری دیلی کالر، این دو کشور برنامه‌ای را برای ساخت یک نیروگاه اتمی برق در سودان با کمک مالی و فنی چین اعلام کردند. رآکتور این نیروگاه علاوه بر تولید برق در تحقیقات عملی نیز کاربرد دارد و استفاده از انرژی اتمی در آفریقا را تشویق خواهد کرد. محمد عبدالرحیم جاویش، یکی از سخنگویان وزارت برق و منابع آبی سودان گفت: این توافقنامه به سودان اجازه خواهد داد تا در آینده یک نیروگاه اتمی به منظور تولید انرژی اتمی برای استفاده صلح‌آمیز بسازد. این توافقنامه مقدماتی روز دوشنبه امضا شد و اکنون در حال صحبت درباره ظرفیت‌ها هستیم.

■ ادعای باکو: ایران امیال هسته‌ای خود را به تعویق انداخته است

«آراز عظیم‌اف» معاون وزیر خارجه جمهوری آذربایجان که هفته گذشته به تل آویو سفر کرده بود با «تزاچی هانگبی» عضو حزب لیکود و رئیس کمیته امور خارجی و کمیته دفاعی پارلمان رژیم اسرائیل در کنست (پارلمان رژیم اسرائیل) دیدار کرد. به نوشته وبگاه صهیونیستی «جوییش پرس» در این دیدار مدعی شد که ایران از امیال هسته‌ای خود دست نکشیده و این کشور تنها برخی از جنبه‌های برنامه هسته‌ای‌اش را معلق کرده است. این وبگاه صهیونیستی سپس در تحلیلی نوشت که هم اسرائیل و هم جمهوری آذربایجان ایران را تهدید عینی می‌بینند.

پارازیت امریکایی بارزانی در آستانه فتح فلوجه

به امید خدا امسال رفراندوم استقلال کردستان را در عراق برگزار می‌کنیم

گزارش یک

مسعود بارزانی رئیس اقلیم کردستان عراق در بحبوحه یکی از مهم‌ترین عملیات نیروهای مسلح این کشور علیه تروریسم در فلوجه، از تجزیه عراق حرف زد و ابراز امیدواری کرد که بتواند ظرف مدت یک سال رفراندوم استقلال را برگزار کند.

در سومین روز از عملیات آزادسازی فلوجه، منابع خبری از پیشروی نیروهای مردمی و دولتی عراق در این شهر مهم خبر دادند. این عملیات از اواخر روز یک‌شنبه با دستور حیدر العبادی نخست‌وزیر عراق شروع شده است. در عملیات آزادسازی فلوجه نیروهای ارتش و پلیس عراق، نیروهای عشایر اهل سنت و ۱۳ گروه الحشدالشعبی شرکت دارند. با نزدیک شدن نیروهای عراقی به حومه فلوجه، خیلی از ساکنان تلاش دارند از فلوجه خارج شوند و همچنین بعضی از نیروهای داعش قصد تسلیم شدن یا فرار را دارند. اما شبه‌نظامیان داعش اجازه خروج به غیرنظامیان را نمی‌دهند و با شدت با نیروهای فراری برخورد می‌کنند. یک منبع مطلع به پایگاه خبری السومریه نیوز گفت داعش زبان پنج نفر را که قصد فرار از جنگ داشتند، بریده است. در حالی که نیروهای عراقی گام به گام در حال تنگ‌تر کردن حلقه محاصره بر تروریست‌های داعش هستند بعضی مقامات اقلیم کردستان بحث استقلال این منطقه و در نتیجه تجزیه عراق را مطرح کرده‌اند. مسعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان عراق در مصاحبه با روزنامه سوئیسی «نویه زورشر سایتونگ» گفت: «به امید خدا امسال رفراندومی برگزار می‌شود. اقلیم کردستان عراق آماده استقلال است.»

وی افزود: «قدرت‌های قوی مرزها را رسم کردند اما درواقع الان این مرزها از میان رفته‌اند و زمان آن فرا رسیده است که به این واقعیت جدید اذعان کرد و آن را پذیرفت.» همزمان با این اظهارات بارزانی، سخنگوی حکومت منطقه کردستان عراق از دریافت کمک‌های مالی امریکا به نیروهای پیشمرگه کردستان عراق تا پایان سال جاری خبر داد. «سفین دزیی» سخنگوی حکومت منطقه کردستان عراق در کنفرانسی مطبوعاتی در جمع خبرنگاران گفت: قرار است تا پایان سال جاری کمک‌های مالی امریکا به نیروهای پیشمرگه تحویل شود و بین امریکا و وزارتخانه پیشمرگه، در مورد نحوه ارسال این مبالغ گفت‌وگوها همچنان ادامه دارد.

■ پیام اخلاقی آیت‌الله سیستانی

همزمان با ادامه عملیات فلوجه، آیت‌الله سیستانی پیامی به نیروهای نظامی و «الحشد الشعبی» (بسیج مردمی) در فلوجه عراق فرستاد و آنها را به ضرورت تعهد و پایبندی به توصیه‌های مرجعیت در خلال آزادسازی این شهر فراخواند. عبدالمهدی الکربلائی، نماینده آیت‌الله سیستانی، مرجع عالیقدر شیعیان در پیامی به نیروهای عراقی گفت: «ما بارها تکرار می‌کنیم که نیروهای عراقی باید به سفارشات مرجعیت دینی طی عملیات آزادسازی گوش دهند. آیت‌الله سیستانی در توصیه‌های خود به این نیروها ابتدا بر لزوم پایبندی به آداب مبارزه و جنگ تأکید کرده و گفته است که هر جنگی آداب کلی دارد که حتی در جنگ با غیرمسلمانان نیز باید به آن توجه شود. پیامبر اکرم (ص) نیز همواره قبل از آنکه اصحابش را به جنگ بفرستد از آنها می‌خواست آداب جنگ را رعایت کنند.» الکربلائی گفت: «مبارزان عراقی باید با متجاوزان و قاتلان براساس توصیه‌های امیرالمؤمنین برخورد کنند. من به توصیه سوم آیت‌الله سیستانی اشاره می‌کنم که گفته است همانطور که جنگ با قاتلان و متجاوزان آداب و اخلاقی دارد پس باید شما نیز به روش امام علی (ع) برخورد کنید، همانطور که در حدیث پیامبر اکرم (ص) مثل حدیث ثقلین و الغدیر و دیگر احادیث آمده است.» در همین حال، «اوس الخفلجی» فرمانده گردان‌های ابوالفضل العباس، در پاسخ به تبلیغات رسانه‌ای معاند، تأکید کرده است که هیچ گونه بمباران‌های کور روی شهر فلوجه وجود ندارد. او در این باره توضیح داد: افرادی از داخل شهر در تماس با ما هستند که مختصات محل بمباران را می‌دهند و ما هم به جنگنده‌های ارتش منتقل می‌کنیم. از زمان شروع عملیات فلوجه بعضی رسانه‌های وابسته به کشورهای عربی از جمله الجزیره تبلیغات منفی زیادی علیه این عملیات آغاز کرده‌اند؛ مسئله‌ای که با واکنش فعال روبه‌رو شده است. حیدر الخویی تحلیلگر مسائل عراق در مؤسسه چت‌هام هوست در صفحه توئیتر خود نوشت: «چرا اعراب به همان اندازه‌ای که در جریان عملیات نینوای امنیتی عراق در فلوجه از مردم این شهر حمایت می‌کنند در زمان حمله داعش حمایت نکردند؟»

خبر

سازش عربی همزمان با شانزدهمین سالگرد عقب‌نشینی تل‌آویو از لبنان

همزمان با سالگرد عقب‌نشینی بدون قید و شرط رژیم صهیونیستی از جنوب لبنان که بر اثر مقاومت حزب‌الله صورت گرفت، مقامات غربی از آمادگی بعضی کشورهای عربی برای سازش با تل‌آویو خبر دادند.

به گزارش «جوان»، روز چهارشنبه شانزدهمین سالگرد عقب نشینی یک جانبه نظامیان صهیونیستی از جنوب لبنان بود. از زمان تأسیس این رژیم، این برای اولین بار بود که ارتش رژیم صهیونیستی مجبور به عقب‌نشینی بدون قید و شرط از خاک یک کشور عربی و اسلامی می‌شد، حتی زمانی که این رژیم از صحرای سینا خارج شد شروطی بر دولت مصر تحمیل کرد از جمله اینکه قاهره بدون اجازه تل‌آویو حق استقرار نیروی نظامی در این منطقه را ندارد. عقب‌نشینی اسرائیل از جنوب لبنان تقریباً ۲۰ سال پس از شکل گیری حزب‌الله صورت گرفت. این جنبش با الهام از انقلاب اسلامی طی دو دهه مقاومت پایدار نتایجی به دست آورد که تاکنون هیچ دولت عربی دیگر نتوانسته است به دست بیاورد. در مقابل این افتخار بزرگ و تاریخی ظاهراً بعضی دولت‌های عربی تلاش‌هایی برای عادی‌سازی روابط با تل آویو آغاز کرده‌اند. تونی بلر، نخست‌وزیر سابق انگلیس و رئیس کنونی «کمیته چهارجانبه صلح خاورمیانه» اعلام کرد که کشورهای عربی در خاورمیانه آماده هستند که روابطشان را با رژیم صهیونیستی به حالت عادی بازگردانند. بلر طی سخنانی در کنفرانسی در لندن تصریح کرد که اگر «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی مذاکره با تشکیلات خودگردان فلسطین را قبول کند، دولت‌های عربی منطقه نیز تمایل خواهند داشت تا قدم‌هایی را برای عادی‌سازی روابط با این رژیم بردارند. دولت‌های عربی در حالی برای سازش با رژیم صهیونیستی گام برمی‌دارند که ناظران تأکید دارند این رژیم به سمت نابودی پیش می‌رود. به گزارش فارس، «توماس فریدمن» تحلیلگر برجسته امریکایی در یادداشتی در «نیویورک تایمز» به بررسی نقش نخست وزیر رژیم صهیونیستی در درگیری‌های فلسطین - اسرائیل پرداخت و تأکید کرد: تشکیل کابینه تندرو، این رژیم را به نابودی نزدیک می‌کند.

گزارش ۲

عملیات رقه با هزینه کردها

در اولین روز عملیات ۳۵ کرد کشته شدند، در حالی که تلفات داعشی‌ها ۲۵ نفر بود

همزمان با عملیات گسترده نیروهای عراقی برای آزادسازی فلوجه، امریکا نیز با کمک نزدیک به ۵۰ هزار نیروی کرد عملیات آزادسازی رقه را شروع کرد. یگان‌های مسلح نیروهای دموکرات سوریه در روز اول حمله خود که حومه شمالی رقه را هدف قرار دادند توانستند بر روستاهای استراتژیک الفاطسه و حضریات در حومه شمالی رقه تسلط یابند. در این عملیات ۳۵ نیروی کرد کشته شدند، درحالی که تلفات داعشی‌ها ۲۵ نفر بود. به گفته کارشناسان امریکا سعی دارد با هزینه کردها آزادسازی رقه را به نام خود ثبت کند.

به گزارش «جوان»، نیروهای دموکراتیک سوریه که در ماه‌های اخیر تلفات سنگینی را به تروریست‌های داعش وارد کرده‌اند از روز سه‌شنبه با پشتیبانی هوایی امریکا عملیات آزادسازی رقه را از دست تکفیری‌ها آغاز کردند و در روز اول عملیات توانستند چندین روستا را در اطراف رقه آزاد کنند. به گزارش شبکه اسکای نیوز، نیروهای کرد کنترل این روستا را به دست آوردند و به این ترتیب موفق شده‌اند به سه مزرعه از جمله مزرع و منطقه قرطاجا و دو مزرعه دیگر در جنوب عین عیسی مسلط شوند. همچنین منابع خبری کردی اعلام کردند که منطقه «مزرعتین» در حد فاصل دو روستای الفاطسه و الواسطه در پنج کیلومتری جنوب شرق عین عیسی را تصرف کردند. منابع کرد اعلام کردند در عملیات آزادسازی شمال استان رقه از دست داعش، ۳۵ نفر از نیروهای دموکراتیک سوریه کشته شدند. در مقابل تاکنون بیش از ۲۵ داعشی از روز گذشته در حملات هوایی ائتلاف امریکایی کشته شده‌اند. عملیات آزادی رقه تنها دو روز پس از اعلام سفر مخفیانه جوزف وتل، فرمانده رئیس ستاد فرماندهی مرکزی امریکا (سنتکام) به سوریه انجام شد. جوزف وتل در سفر محرمانه به شمال سوریه با نیروهای نظامی امریکا و مقام‌های گروه موسوم به «نیروهای دموکراتیک سوریه» دیدار کرده است. به نظر می‌رسد، آزادسازی رقه از دست داعش در این دیدارها مطرح شده است. بر اساس گزارش‌های منتشر شده بین ۳۰ هزار تا ۵۰ هزار نیرو که بیشترشان کرد هستند در عملیات آزادسازی شمال رقه مشارکت دارند تا در صورت موفقیت مرحله دوم را که همان آزادسازی شهر رقه است، آغاز کنند. در کنار این نیروها، نیروهایی از عشایر عربی و ترکمان‌های منطقه و بخشی از افراد بومی استان رقه نیز حضور دارند. گفته می‌شود کردها از طریق اتاق عملیات مشترک با واشنگتن در رقه در هماهنگی هستند. عملیات یکجانبه امریکا در رقه درحالی است که روسیه به تازگی به مقام‌های امریکا به صورت رسمی پیشنهاد همکاری میان واشنگتن و مسکو را برای عملیات مشترک علیه گروه‌هایی که آتش‌بس در سوریه را نقض می‌کنند داده بود اما مقام‌های امریکایی آن را رد کردند. سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا به دنبال این پیشنهاد اعلام کرد که هیچ توافقی میان امریکا و روسیه برای عملیات مشترک در سوریه وجود ندارد. به گزارش راشا تودی، سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه روز چهارشنبه گفت: «آزادسازی رقه سوریه و موصل عراق بدون تردید از اهداف ائتلاف ضدداعش است. اگر نیروهای نظامی روسیه و امریکا هماهنگی اقداماتشان را آغاز کنند، باز پس‌گیری آنها می‌تواند سریع‌تر و مؤثرتر صورت بگیرد.»

■ ارسال صدها تن سلاح به کردها

امریکا که در عملیات رقه از کردها پشتیبانی هوایی انجام می‌دهد مقادیر زیادی تسلیحات به این نیروها ارسال کرده است. شبکه خبری العربیه روز چهارشنبه در گزارشی اعلام کرد که بعد از رسیدن ۲۵۰ تفنگدار امریکایی به پایگاه هوایی «رمیلان» در شمال شرق شهر استان حسکه، صدها تن سلاح و تجهیزات سنگین نیز به منطقه کردی ارسال شده است. طبق این گزارش، بخشی از این تجهیزات امریکایی به شهر تل ابیض فرستاده شده تا در عملیات آزادسازی شمال رقه از آن استفاده شود. در ماه‌های اخیر صدها تن از نیروهای ویژه امریکا به شمال این کشور اعزام شده‌اند تا نیروهای دموکرات سوریه را برای مقابله داعش آموزش دهند. اعلام آمادگی امریکا برای حمله به سوریه درحالی صورت می‌گیرد که ارتش سوریه به همراه روسیه آماده حمله به این شهر برای پاکسازی از تروریست‌های داعش است. حمله به رقه به‌نظر می‌رسد اکنون تبدیل به نوعی میدان رقابت شده است. تحلیلگران معتقدند در صورت تسلط نیروهای دولتی سوریه بر مناطق شمالی یکی از مهم‌ترین اهداف امریکا در سوریه، یعنی تجزیه این کشور با چالش جدی مواجه می‌شود، از این رو امریکا سعی دارد زودتر از روسیه و ارتش سوریه کنترل شمال سوریه را به دست بگیرد چراکه با آزادی این مناطق مسیرهای کمک‌رسانی به تکفیری‌ها از مرز ترکیه قطع می‌شود و این با خواست غرب و متحدانش در تضاد است.

■ آزادی رقه با هزینه کردها

امریکا با هزینه انسانی کردهای سوریه سعی دارد با آزادسازی رقه از دست داعش پیروزی در مقابل تروریسم را به نام خود ثبت کند، یعنی همان کاری که در عملیات تکریت در عراق انجام داد و در مرحله آخر وارد شد تا این عملیات را امریکایی جلوه دهد. یک منبع امنیتی کرد در گفت‌وگو با پایگاه خبری الوقت تأکید کرد: «امریکایی‌ها تلاش می‌کنند در زیر پوشش حزب دموکراتیک خلق سوریه (PYD) منطقه محدود تحت تصرف خود در شمال استان رقه را توسعه دهند.» این منبع امنیتی کرد گفت: «امریکا به بهانه مبارزه با داعش و با استناد به توافق محرمانه‌ای که در اواخر سال ۲۰۱۴ با کردهای سوریه به رهبری صالح مسلم در زمینه امنیتی داشت، درصدد است بر استان رقه مسلط شده و در منطقه مشترک رقه و حسکه، منطقه پرواز ممنوع را ایجاد کند.» برخی از شخصیت‌های امنیتی کرد فاش کرده‌اند که حزب دموکراتیک خلق برای همکاری در زمینه ایجاد منطقه پرواز ممنوع مبالغ قابل ملاحظه‌ای که گفته می‌شود رقم آن ۳۰۰ میلیون دلار است، دریافت کرده است. ترکیه از سال‌ها پیش اعلام منطقه پرواز ممنوع در شمال سوریه را مطرح کرده است تا از این طریق حمایت‌های خود از تروریست‌ها را افزایش دهد ولی به دلیل مخالفت واشنگتن تاکنون این اقدام عملی نشده است. کمک امریکا به کردها در شرایطی است که ترکیه نگران قدرت‌گیری کردها در شمال سوریه است. این کشور می‌گوید رابطه نزدیکی میان حزب دموکراتیک خلق و حزب کارگران کردستان (پ ک ک) وجود دارد و به همین دلیل از گسترش مناطق تحت کنترل این گروه در نزدیکی مرزهای خود نگران است.

سنگاه

احمد کاظم‌زاده

فتح فلوجه صرفاً نظامی نیست

عملیات آزادسازی فلوجه که از دوشنبه شب آغاز شده با موفقیت ادامه دارد و در این مدت نیروهای ارتش عراق با همکاری و همراهی نیروهای بسیج مردمی و عشایر محلی توانسته‌اند شهر را کاملاً به محاصره خود در آورند و خطوط ارتباطی داعش را با خارج شهر قطع کنند. این عملیات از ۶ محور آغاز شد و همین امر موجب شد نیروهای مختلف عراقی با آزادسازی مناطق اطراف فلوجه خود را به دروازه‌های این شهر برسانند. بدین ترتیب می‌توان گفت که مرحله اول عملیات با موفقیت انجام شده و در حال حاضر نیروهای عراقی با تشدید حلقه محاصره شهر در حال اجرای مرحله دوم عملیات هستند. با توجه به اینکه داعش از خروج ساکنان شهر ممانعت می‌کند و در تلاش است از آنها به عنوان سپر انسانی استفاده کند، از این‌رو به نظر می‌رسد ارتش عراق مرحله سوم عملیات یعنی ورود به شهر را با نهایت احتیاط به پیش خواهد برد تا از وارد شدن آسیب به ساکنان شهر جلوگیری شود. پیش از اینکه عملیات آغاز شود ارتش عراق اطلاعیه‌های مربوط به نحوه خروج ساکنان شهر را از طریق هواپیما پخش کرد و از این طریق کوشید روند خروج آنها را از شهر تسهیل کند اما در مقابل داعش با تشدید اقدامات جنایتکارانه خود علیه ساکنان شهر و دست زدن به اقداماتی چون ترورهای دسته جمعی و آتش زدن منازل کسانی که قصد ترک شهر را دارند کوشیده است نوعی بازدارندگی در این زمینه ایجاد کند. در چنین وضعیتی اجرای سومین مرحله آزادسازی فلوجه به این بستگی دارد که روند جداسازی مردم از نیروهای داعش با چه سرعتی پیش رود و یا مردم این شهر چگونه و با چه سرعتی بخواهند خود را از دست داعش نجات دهند. با توجه به اینکه دولت عراق به این واقعیت پی برده است که هزینه بازسازی شهرهای بازپس گرفته شده از اشغال داعش سرانجام از خزانه ملی و درواقع از جیب مردم این کشور پرداخت خواهد شد بنابراین نهایت تلاش خود را به کار گرفته است که آزادسازی بقیه مناطق تحت اشغال داعش با حداقل خرابی و تلفات صورت گیرد. همین امر یکی از تفاوت‌های آشکار رویکرد دولت عراق با امریکا را در قبال آزادسازی مناطق تحت اشغال داعش تشکیل می‌دهد. رویکرد محتاطانه دولت و ارتش عراق در این زمینه از دو عامل دیگر نشئت می‌گیرد: نخست تجربه آزادسازی رمادی است که با هواپیماهای امریکایی به موقع جلوی تک داعش را به این شهر نگرفتند و یا اینکه به گونه ای از بمباران هوایی استفاده کردند که شهر را به ویرانه تبدیل کرد و بدین ترتیب بار اضافی بر دوش دولت عراق گذاشت. دوم اینکه دولت عراق به خوبی می‌داند که حامیان تکفیری‌ها در عربستان و قطر همچنانکه به روشنی از رویکرد مغرضانه رسانه‌های آنها نیز بر می‌آید برای طایفه‌ای کردن عملیات آزادسازی فلوجه چشم دوخته‌اند کما اینکه پیش از این نیز می‌خواستند از اعتراضات ضد فساد علیه دولت و شیعیان چالش سازی کنند. بر این اساس می‌توان گفت عملیات آزادسازی فلوجه تنها یک عملیات صرف نظامی نیست و در صورتی که همچنان با موفقیت پیش رود دستاوردهای مهم سیاسی نیز چه در داخل عراق و چه در خارج از آن خواهد داشت. با توجه به اینکه فلوجه پایگاه فکری و حتی محل تولد داعش محسوب می‌شود بنابراین می‌توان گفت با آزادسازی فلوجه طومار حیات داعش عملا پیچیده خواهد شد و روند آزادسازی موصل به عنوان آخرین مقر استقرار داعش در عراق بیش از پیش تسهیل و شتاب خواهد گرفت.

رویکرد

طالبان با عملیات انتحاری رهبر جدید معرفی کرد

پاکستان می‌گوید هنوز هم نمی‌تواند تأیید کند فردی که در حمله هوایی پنتاگون کشته شده، ملا اختر منصور، رهبر طالبان است ولی طالبان با فاصله سه روز، رهبر جدید و معاونان او را تعیین کرد تا هم کشته شدن رهبرش را تأیید کرده باشد و هم پیام یکپارچه ماندن طالبان را به جهان مخابره کند. امریکایی‌ها می‌گویند ملا اختر مانع صلح افغانستان بود ولی طالبان در بیانیه جدید خود تأکید کرد که تحت رهبری جدید هم زیر بار پیشنهادهای تحمیلی نخواهد رفت. همزمان براثر حمله انتحاری دیروز در منطقه «باغ داوود» درغرب شهر کابل، ۱۱ نفر از کارکنان یک دادگاه کشته و چهارغیرنظامی دیگر زخمی شدند؛ اقدامی که سخنگوی طالبان آن را به عهده گرفته است.

روزنامه «پاکستان» به نقل از طالبان افغانستان اعلام کرد که جسد ملا اختر محمد منصور دومین رهبر کشته شده طالبان دیروز به این گروه تسلیم شده و در قبرستان «سپین بولدک» ولایت قندهار هم‌مرز با کویته پاکستان دفن شده است. طالبان هم با تأیید کشته شدن ملا اختر در حمله هوایی هواپیمای بدون سرنشین امریکایی در منطقه «نوشکی» در ایالت بلوچستان پاکستان، گفته که در این حمله دو نفر مورد هدف قرار گرفتند؛ یکی «محمد اعظم» راننده تاکسی و دیگری که از وی با نام «ولی محمد» نام برده می‌شود همان «ملا اختر منصور» رهبر سابق طالبان است. ذبیح‌الله مجاهد می‌گوید، رهبری طالبان را از این پس هیبت‌الله آخوندزاده، رئیس پیشین دادگاه‌های طالبان بر عهده خواهد گرفت. پیش بینی می‌شد سراج الدین حقانی رهبر گروه حقانی که مسئول بسیاری از بمبگذاری‌های کابل در سال‌های اخیر شناخته می‌شود، رهبر طالبان شود ولی به گفته سخنگوی طالبان، سراج‌الدین حقانی و ملا محمد یعقوب، فرزند ملا محمد عمر بنیانگذار طالبان، معاونان آخوندزاده خواهند بود. گروه طالبان در اعلامیه خود نوشته که مولوی هیبت‌الله آخوندزاده در شورای حل و عقد به عنوان جانشین ملا منصور تعیین شده است.

گروه طالبان همچنین در اعلامیه خود بار دیگر بر ادامه جنگ در افغانستان تأکید کرده و گفته که ملا منصور در شرایط سختی به سر می‌برد و پیشنهادهای تحمیلی و تزویری را از جانب هیچ کسی نپذیرفت. ظاهراً اشاره این اعلامیه به پیشنهادهای تحمیلی و تزویری مذاکره با دولت افغانستان است. ذبیح‌الله مجاهد، در گفت‌وگویی با وحید پیکان خبرنگار بی‌بی‌سی، گفته که هیبت‌الله آخوندزاده در دوره حاکمیت گروه طالبان در نیمه دوم ۷۰ خورشیدی قاضی دادگاه نظامی رژیم طالبان بوده است. او پس از حمله امریکا به حکومت طالبان در پاییز ۱۳۸۰، به عنوان قاضی‌القضات طالبان و در پی مرگ ملا عمر رهبر اسبق طالبان به عنوان معاون ملا اختر محمد منصور رهبر پیشین این گروه تعیین شد. رهبر جدید طالبان در افغانستان و پاکستان آموزش دینی دیده و از او به عنوان مولوی و شیخ الحدیث یاد می‌شود. گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی افغانستان به خانواده و طرفداران ملا اختر منصور که روز شنبه در جریان حمله پهپادی امریکا در پاکستان کشته شد، تسلیت گفت ولی طالبان انتخاب رهبر جدید خود را با اقدام انتحاری در کابل معرفی کرد. براثر حمله انتحاری دیروز در منطقه «باغ داوود» درغرب شهر کابل، ۱۱ نفر از کارکنان یک دادگاه کشته و چهارغیرنظامی دیگر زخمی شدند. این حمله زمانی روی داد که عامل انتحاری مواد منفجره همراه خودرا درمسیر عبور کارکنان یک دادگاه منفجر کرد. دفتر مطبوعاتی ریاست جمهوری افغانستان با انتشار بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن حمله انتحاری به کارکنان دادگاهی درغرب شهر کابل اعلام کرد: انجام حملات تروریستی و کشتن غیرنظامیان، جنایتی است که در هیچ دین و آیینی توجیه ندارد. وی تصریح کرد: کسانی که غیرنظامیان افغان را هدف قرار می‌دهند، هیچ جایگاهی در برنامه‌های صلح دولت افغانستان ندارند و مبارزه تا نابودی آنها ادامه می‌یابد.